

7.2 Kur kvepia žolynais?

1. Perskaitykite tekstą ir atsakykite į klausimus.

Pievų augalų bendriją sudaro įvairūs žoliniai augalai. Lietuvos pievos sudaro apie 10 proc. visų žemės ūkio naudmenų. Kadais Lietuvoje buvo mažai pievų, nes Lietuva – miškų kraštas. Atvirų pievų ploteliai būdavo arba užliejamuose upių slėniuose, upių deltose, arba atvirus plotelius sukurdavo besiganantys kanopiniai gyvūnai – taurai, tarpanai, stumbrai. Jie palaikydavo tas atsivėrusias aikšteles, kurios miškuose susidarydavo dėl senatvės, po audros ar gaisrų. Suaktyvėjus žmogaus ūkinei veiklai, pievos pradėjo plėstis, o kartu su jomis – ir visi pievų gyventojai: augalai, vabzdžiai, paukščiai.

Varpiniai augalai yra pagrindiniai pievų kūrėjai. Dėl savo šaknų sistemos ypatybių jie suformuoja tvirtą velėną, todėl greta jų kuriasi kiti ryškiaspalviai pievų augalai. Iš šlapių miškų, juodalksnynų varpiniai augalai nukeliavo į drėgnas pievas. Natūralios pievos Lietuvoje nenumaldomai traukiasi. Dabar atsiranda ir žmogaus pakeistos kultūrinės pievos, kuriose dirbtinai įsėjami vienos rūšies varpiniai ar ankštiniai augalai, skirti pašarui.

Pievos skiriasi botanine sudėtimi, dirvožemiu, drėgmės sąlygomis, reljefu, ūkiniais požymiais. Natūralios pievos yra iškirstų, išdegintų miškų vietose, drėgnose, dirbimui netinkamose žemėse. Užliejamosios pievos (lankos) susidaro per potvynius užliejamuose upių slėniuose. Jų ypač gausu Nemuno žemupyje. Šias pievas patręšia per potvynius atplukdytos sąnašos, todėl žolynai čia yra labai vešlūs. Kultūrinės, arba sėtinės, pievos padaromos nusausintose natūraliose pievose arba sukultūrintose ir įdirbtose pelkėse. Derlingiausios yra buvusių žemapelkių, žemumų ir upių salpų sėtinės pievos. Sėtinės pievos šienaujamos, atolai kartais ganomi. Sėti pievas pradėta XIX a. pabaigoje labiausiai gyvulininkystę išplėtojusiose šalyse (Vokietijoje, Olandijoje, Danijoje).

Kiekviena pieva ypatinga tuo, kad turi savo žydėjimo aspektus. Aspektas – tai vyraujanti spalva. Nuo geltono vėdrynų kilimo pieva pereina prie mėlynuojančios tankiažiedžių katilėlių jūros, vėliau iškyla balti kraujažolės žiedai. Natūralios šienaujamos pievos beveik kiekvieną savaitę keičia savo drabužį ir dabina vis kita spalva. Žmonių pojūčiams pažįstamas nušienautos žolės kvapas, kurį sukuria eteriniai aliejai, daugiausia – kumarinas, kurio turi beveik visi žoliniai augalai, ypač daug – stumbražolė ir kvapioji gardūnytė.

7.2 Kur kvepia žolynais?

1. Kuo pievos skiriasi nuo miškų?

---

2. Kas yra pagrindiniai pievų „kūrėjai“?

---

3. Išvardykite augalus, kurie nuo pavasario iki rudens Lietuvos pievoms suteikia vis kitą atspalvį.

---

2. Kokie pievų augalai naudojami buityje? Kur jie naudojami?

---

3. Pasvarstykite, kodėl anksti pavasarį negalima deginti žolės.
